

KAYACIK KÖYÜ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

KAYACIK İSMİNİN KAYNAĞI

Kayacık Köyü'nün isminin kaynağı hakkında iki rivayet bulunmaktadır. Bunlar şöyle açıklanabilir.

1-) Köyün üzerindeki dağda Kızılkaya olarak adlandırılan bir kaya bulunmaktadır. Bu kaya duruşu itibarı ile neredeyse kayacak durumda olduğundan köyün adı "Kayacak" olmuştur. Sonraları telaffuz değişerek Kayacık şeklini almıştır.

2-) Bir başka söylentiye göre ise Oğuz Türklerinin Kayı boyundan olan Türkler bu bölgeye gelip yerleşmişler. Soylarının anısına bölgeye bu ismi vermişlerdir. Bu olayın ardından bölge bu şekilde anılmaya başlamıştır. Köyün adı da köy halkı tarafından bazen Kayıcık olarak söylenmektedir.

KÖYÜN TARİHÇESİ

Kayacık köyünün kuruluşu ve kurucuları ile ilgili olarak kesin bir bilgi yoktur. Anadolu'nun Türkleştirilme çalışmaları çerçevesinde aşiretler halindeki gruplar belirli bölgelere yerleştirilmiştir. Bu çerçevede bölgeye bazı grupların yerleştirilmesine karar verilmiştir. Köyün 1500'lü yıllarda Konya iline bağlı olarak kurulduğu, ilk yerleşenlerinde eski adı Dengere olan şimdiki Bölme Pınar Köyü'nden olduğu bilinenler arasındadır. Konar göçer gruplar 1560'dan sonra Dengere'ye yerleşmiştir. İlk gelen aileler köken olarak Horasan'lıdır. Horasan bölgesinden 25 aile buraya gelerek yerleşmiştir. Bu göçebeler daha sonra köyün arazisini işleyerek köye yerleşirler. Yörük olan konar göçer gruplar buraya geldikten sonra yerleşik hayata geçmiştir. Daha sonra bölge bir tımarlık haline getirilmiş ve devletten yana olan kişiler söz konusu alanın idaresinde söz sahibi olmuştur.

KÖYÜN COĞRAFİ KONUMU VE YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ

Kayacık Köyü; Çavdır-Denizli karayolunun 4. Kilometresinde bir dağ yamacına kurulmuştur. (Bkz. Foto No:48 - Foto No:49) Kayacık Köyü'nün kuzeyinde Büyük

Alan Köyü ve Beyköy, güneyinde Yamadı ve Sorkun köyleri, doğusunda Çavdır ilçesi, batısında İshakköy bulunmaktadır. Köy Akdeniz ve Ege Bölgelerinin kesiştiği yakın çevrededir. Düz bir alana kurulmuş olan köyün en yüksek yeri ise Küme Çamlar Tepesi olarak bilinen bölgedir. Orman köyü olarak kabul edilen Kayacık engebeli bir bölgede olmamasından kaynaklanan avantajlardan yararlanmaktadır. (Bkz. Foto No:50 - Foto No:61) (Bkz. Foto No:70 - Foto No:76)

İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

Köyün kurulduğu arazi denizden yaklaşık 850 metre yüksekliktedir. Coğrafi bölge olarak Akdeniz Bölgesi'ne dahil olsa da köyde Akdeniz ikliminin tipik özellikleri görülmez. Ege, Akdeniz hatta karasal iklimlerin karıştığı bir geçiş noktasıdır. Daha çok ılıman iklim özellikleri göstermektedir. Yazları sıcak olmasına karşın kışları da çok soğuk geçmemektedir. Aşırı don olayları görülmez. Yıllara göre bakıldığında karın toprakta kalma süresi 3-5 günü geçmemektedir.

Köyde Akdeniz Bölgesi'nin karakteristik bitki örtüsü olan maki hakimdir. Son yıllarda orman ve ağaçlandırma çalışmaları sonucu köyün doğusunda ve kuzeyinde ağaçlandırma sahaları açılmıştır. Bu yüzden ağaçlandırılan kısımlarda maki azalmış, diğer kısımlarda ise yasaklar nedeniyle (koyun, keçi) makiler olabildiğince büyümüştür. Köy doğal güzellik olarak çevre köylere nazaran daha yeşil bir görünümündedir. Bahar ve yaz aylarına köy evleri yeşil meyve ağaçları ve selviler arasında görülmeyecek kadar gizli kalmaktadır. (Bkz. Foto No:62 - Foto No:69) Köy halkına ait olan bahçelik ve sebzelik alanları da köye oldukça yakın mesafededir. Bölgedeki su kaynakları incelediği zaman herhangi bir akarsuyun bulunmadığı DSİ tarafından açılan kuyular sayesinde sulama yapıldığı görülmektedir.

ULAŞIM OLANAKLARI VE BUNUN KÖYE GETİRDİKLERİ

Köyün il ve ilçelere ulaşımı çok kolaydır. 1984 yılında hizmete açılan NATO Yolu (Denizli-Antalya-Fethiye) köyün ulaşımını olumlu olarak etkilemiş ve gelişmesinde etken faktör rolünü oynamıştır. Hergün düzenli olarak köyden ilçeye, köyden Denizli'ye, ilçeden Burdur'a, Antalya ve diğer komşu ilçelere otobüs seferleri düzenlenmektedir. Köy Çavdır'a yaklaşık 5 Km., Gölhisar'a 16 Km., Burdur'a 94

Km., Denizli'ye 100 Km., Antalya'ya 123 Km. uzaklıktadır. Köy adı geçen merkezlere asfalt yolla bağlıdır. Geçmiş yıllarda ilgisizlikten dolayı bozuk olan köy içindeki yollarda son 4-5 yıl içerisinde kumlama ve asfaltlama çalışmaları yapılmıştır.

Köye Denizli'ye giden asfalt yoldan ulaşılmaktadır. İlçeden ayrıldıktan birkaç km. sonra köy girişinde bulunan benzin istasyonuna gelmeden köyün adının yazılı olduğu tabeladan sola dönülerek köye gidilir. Çavdır ilçe merkezinden kalkan otobüslerle köye ulaşım sağlanır. Çavdır'dan saat 8.00'de ve 14.00'de otobüs kalkmaktadır. Kayacık'tan ise 14.00, 18.30-18.45 arasında ilçeye otobüs kalkmaktadır. Otobüs ücreti 150.000-200.000 T.L. kadardır. Köyde otomobili bulunan aileler var. Araçların çoğu eski model olup konuştuğumuz kişiler özellikle bunun tercih edildiğini çünkü tarlaya gidildiği zaman ya da başka işlerde araç kullanılması gerektiğinde yeni araçların tercih edilmediğini anlatmışlardır. Bölgenin çok iyi şartlara sahip olmaması nedeniyle eski araçların kullanıldığını öğreniyoruz. İstanbul, Ankara, İzmir vd. illerdeki oto pazarlarında satılan ve ikinci el olarak adlandırılan araçlar bölgede rağbet görmektedir. Bir süre büyük şehirlerde kullanılan bu araçlar belirli bir zaman sonra ilgili yerlerdeki önemini yitirerek satıldığında oluşan piyasanın yönü Anadolu'ya doğrudur. Özellikle Station olarak adlandırılan ya da halk arasında Toros olarak bilinen oto modelleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Satın alınan araçların kullanılacağı alana göre önden çekişli veya arkadan itişli olan modellerinin en güçlü olanları tercih edilmektedir.

ETNİK ÖZELLİKLER

Kayacık Köyü halkının etnik özellikleri incelediği zaman kendilerini Türk olarak ifade ettikleri görülür. Bu konuyla ilgili olarak sorduğumuz sorulara verdikleri cevap kendilerinin Türk olduğu şeklindedir. Görüştüğümüz bazı kişiler kendisini Yörük olarak tanımlamış olup daha sonra yaptıkları açıklamalarda ise Yörükler'in Türklerin en önde gelen grubu olduğu ve dolayısı ile kendilerinin Türk olduklarını beyan etmişlerdir. Uzun seneler önce bölgeye gelen göçebe grupların yerleşmesi ve burada ve diğer komşu bölgelerde iskana kavuşmaları konuyla ilgili cevapları desteklemektedir. Köyde yörük olarak nitelenen birkaç aile bulunmaktadır. Ama bu kişiler ilgili özelliğin üzerinde durmamaktadırlar. Köy halkının genel olarak birbirine

soy bakımından bağılı olan 5-6 büyük aileden oluştuğu görülmektedir.

DİL

“İnsanı öteki primat türlerinden ayıran başlıca özelliği, ondaki konuşma yeteneğidir. Bu açıdan dilin önemi, anlamı alet ve eşya yapımının bile ötesindedir. Konuşma yeteneği insanın temel niteliğidir. Bu yetenekten yoksun olmak ise insandan daha alt düzeydeki yaratıklara özgüdür.” (Wells 1994:157)

Bölgedeki konuşma dilinin özellikleri incelendiği zaman yöresel olan unsurların hakim olduğu görülür. Konuşma dilinde özellikle katmak, yetmek, yapmak/etmek gibi etken fiillerin ağırlıklı olarak kullanıldığı bir konuşma şekli hakimdir. Konuşma sırasında k harfi g veya h olarak telaffuz edilir. Konuşma dilinde bunların haricinde temel farklılıklar bulunmamaktadır. Bazı takılar tekil anlamda kullanılırken bazı takılar ise çoğul anlamı olarak kullanılır. Bu ekler kelimenin sonuna eklenmektedir. Mesela tekil anlamı –ban: geliban, gidiban gibi. Çoğul anlamı veren –baz ekinde de kullanım aynıdır.

DİN

Kayacık Köyü'nün dinsel özellikleri incelenirse köy halkının tamamının müslüman olduğu görülmektedir. Kendilerinin müslüman olduğunu belirten köylüler bu dinin dört hak mezhebinden olan Hanefi mezhebine üyedirler. Köy meydanında bulunan camide ibadetlerini yerine getirmekte olan Kayacık halkı İslamiyet'in getirmiş olduğu vecibeleri ellerinden geldiğince yerine getirmeye çalışmaktadır. Buna bağlı olarak kutsal gün ve gecelerde, bayramlarda ve diğer dini önemi olan konularda birlikte hareket edilmektedir.

KAYACIK KÖYÜ'NDE SON 50 YIL İÇİNDE DEĞİŞEN NÜFUS YAPISI

Yapılan araştırma sonuçlarına göre Kayacık Köyü'nün nüfusu 417 olarak bulunmuştur. 417 nüfustan oluşan köyde 120 hane bulunmaktadır. Elimizde bulunan verileri 1950 yılından günümüze kadar geçen süre içerisinde yapılan nüfus sayımı sonuçları ile karşılaştırdığımızda nüfusun 1965 yılına kadar yükselme eğiliminde olduğu görülürken 1970'de azalma olduğu görülmektedir. 1980 nüfus

sayımında tarihinin en büyük nüfusuna ulaşan köy bu tarihten itibaren nüfus anlamında daralmaya başlamıştır. Bu tarihten itibaren gerek yurt içi gerekse yurt dışına yapılan göçler sonucunda nüfus yapısında bir gerileme görülmeye başlanır. Günümüzde köyün göç verme durumu ortadan kalkmış olmakla beraber tersine göç yaşanacağı düşüncesi hakimdir. Fakat konuştuğumuz kişilerin çoğu çocuklarının ilerde göç etmesini istediklerini belirtmekte olup kız veya erkek çocuk ayırımına gitmemektedirler. Anneler kızlarının köy dışından birisi ile evlenerek büyük şehire gitmesini isterken, babalar ise para kazanmaları için oğullarının köy dışına çıkmasını istemektedir. Önümüzdeki senelerde köyde yeni bir göç dalgasının yaşanması olasıdır. Nüfus sayımlarına baktığımız zaman köyde yaşayan kadın erkek nüfusunun oranları karşılaştırıldığında aralarında çok büyük bir farkın olmadığı görülür. Aynı durum günümüz içinde geçerlidir. (Bkz. *Kayacık Köyü Demografik Yapısının Özellikleri Tablo-10*)